

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOLUME XXII. — LETO XXII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, (SREDA) MAY 10, 1939.

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio

Oglesi v tem listu so
uspešni

STEVILKA (NUMBER) 108

Sova Sovjetske Rusije pravi, da so an- ški protipredlogi skrajno enostranski

Rusija in Francija zahtevata od Rusije, da se slednja obvezuje, braniti Poljsko in Romunijo, v zameno pa ji od svoje strani ne nudita nobenih garancij.

MOSKVA, 9. maja. — Ruski uradniki so nocoj izjavili, da so skrajno nezadovoljni z protipredlogi za an-

- francosko - rusko zve-

slovenska časopisna agencija pravi, da so angleški pro-

logi enostranski ter neza-

živi, če ne celo nesprejemljivi. Sovjetsko poročilo javlja,

zahtevata Anglija in Francija, da Rusije pomoč Poljski in

njih, ničesar pa nista ome-

djujmo lastni pomoči Sovjeti Rusiji v slučaju, da se

zaplete v vojno zaradi

pomoči državam vzhodne

SRBIJA, 9. maja. — Naglo

zazirajoče govorice o sko-

roces proti morilskemu

sindikatu v Philadelphia

PHILADELPHIA, 9. maja. —

Philadelphia in okolici je o-
čela ganga morilcev za pro-
čima na vesti okoli stol zlo-
žiljenj. Tolpa je morila
ki so bili zavarovani za
vso, kateri denar si je
delila z dediči.

je danes določilo od-

čula Antonia Giacobbe-a,

nato, ko je hotela izvr-

namomor njegova 50-letna

ki je naročila umor svoje-

polist je včeraj izbil

Giacobbe na njenem domu

iz njene rok, ker se

ubiti, ko so prišli, da

zavrtajo. Nato pa se ji je

da je použila neki

z namenom, da se za-

odpeljali so jo naglo v

člico, kjer so ji izprali že-

zenska je že enajsta vdo-

so bile aretirane, ker so

sokrivede nad smrtno

mož. Poleg teh je v zapo-

22 nadaljnih oseb, med

ki je bil spoznan za kri-

zimo Herman Petrillo, biv-

ščalec spagetijev in stru-

čenika. Porota je priporo-

čniku smrtno kazeno.

Mrs. Carini Favato, sta-

Utopljenka v jezeru

Daniel Rocicke, WPA čuvaj-

je opazil včeraj v jezeru žensko

truplo, o katerem se je izkaza-

lo, da je truplo Mrs. Berthe

Karl, 46-letne žene policista

Franka Karla. Truplo je bilo v

vodi v bližini pristanišča na E.

cesti. Njen mož Karl je izja-

vil, da je bila žena zadnje čas-

zelo rahlega zdravja, kar jo je

tudi najbrže tiralo v smrt.

Balincanje Prog. Slovenc

Nocoj ob polosnih bo pričetek

balincanja Progresivnih Slo-

venk, krožek št. 3, Balinale se

bo na igrišču Slovenskega dru-

štvenega doma v Euclidu. Clau-

nicne krožka št. 3 naj se polno-

številno udeleže, vladno pa so

vabljene tudi članice drugih

krožkov.

Velikodušen dar

Društvo "Naprej" št. 5 SNPJ je darovalo za Slovensko mla-

densko šolo SND \$12. Prosvetni odsek SND se temu zavednemu

društvu iskreno zahvaljuje za

tako lep prispevek tej prepo-

čnembni narodni ustanovi. — Pro-

svetni odsek SND.

Zahvala

Jim ni bilo mogoče se u-

Jadranovega koncerta, — Pro-

svetni odrek Bliss Coal Co., da-

zboru \$2. Hvala!

Sovjetski podkomisar Potemkin prispev v Varšavo

VARŠAVA, 9. maja. — Vladimir Potemkin, sovjetski podkomisar zunanjih zadev, je prispev danes na kratek poset v Varšavo, tekot katerega se bo morda edečila vloga Rusije v angleško - francoski "mirovni front" med Moskvo in Londonom.

Dobro informirani opazovalci dvomijo, da bi obstojala kakšna baza za skrajnje prijateljstvo med Rusijo in Nemčijo.

RIM, 9. maja. — Premier Mussolini je povedal danes oduševljeni fašistični množici, da bo Italija, "ko udari njena ura,"

dokazala svetu moč svojega odkola, zdaj pa da bo pričela s pripravami za serijo konferenc, namenjenih, da se ojači vpliv Italije v Jugoslaviji.

RIM, 9. maja. — Premier Mussolini je povedal danes oduševljeni fašistični množici, da bo Italija, "ko udari njena ura,"

dokazala svetu moč svojega odkola, zdaj pa da bo pričela s pripravami za serijo konferenc, namenjenih, da se ojači vpliv Italije v Jugoslaviji.

Kultura

KANARČKI

V četrtek večer, 11. maja ob 7:30 uri se vrši važna izredna seja staršev mladinskega pevskoga zabora "Kanarčki". Starši so prošeni, da se kar največ mogoče udeležijo. Istočato se vrši izredna seja pevcev in pevk

Kanarčkov ob 6:30 zvečer. — Tajnica.

PEVSCHE VAJE

Vsi člani pevskoga zabora Slovan se prošeni, da se zagotovo udeleže poskusnih vaj v sredo in soboto ob 7:30 zvečer. Na piano bo spremljala Vera Milavec. V nedeljo je koncert! — Predsednik.

VAJA JADRANA

Vsi pevci Jadran se naj zagotovo udeleže vaje v četrtek ob 8. zvečer. Vrane naj tudi vstopnice od zadnje prireditev.

PREDLOGA O ZDRAVJU

ZAKONCEV

V ponedeljek večer je organizacija The League of Women Voters razpravljala o zakonski predlogi, ki se nahaja pred zakanodajo in ki se nanaša na zdravniško preiskavo onih, ki nameravajo stopiti v zakon. — Sodnik Silvert je v diskusiji predlogu dejal, da će se bo čakalo, da bo tozadnji zakon perfekten, ne bomo tega zakona nikoli dobiti. Predlagal je, da se to predlogo čim prej uzakoni, tudi če ni popolna.

Dr. Levine je rekel, da bi se epilepsije, bebavosti in blaznosti ne smelo metati v en koš s sifilisom. To so separativni problemi ter je treba kot s takimi tudi postopati. Odgovor za te probleme se bo našel v sterilizaciji, je dejal.

V splošnem pa bo zdravniška preiskava pred vstopom v zakon preprečila mnogo slučajev sifilisa. V Skandinaviji, kjer se izvaja tozadnje strogo kontrolo, zaznamujejo na leto 2,000 novih slučajev sifilisa, dočim jih je v državi New York, ki ima prav toliko prebivalstva, 50,000 na leto.

Važno naznani

Vsi ustanovni, neaktivni in aktivni člani in članice dramatike društva iskreno zahvaljuje za tako lep prispevek tej prepotrebni narodni ustanovi. — Promocijski odsek SND.

KONFERENCA MED A. F. O.F.L. IN N. L. R. B.

Zastopnik CIO organizacije, njen glavni svetovalec Lee Pressman, silno kritizira ta postopek.

WASHINGTON, 9. maja. — H.C. Atkinson, administrator urada Ohio Bureau of Unemployment Compensation, je danes odredil, da se ne izplača brezposelnostne zavarovalnine premoščajoči \$2,800,000.

WASHINGTON, 9. maja. — H.C. Atkinson, administrator urada Ohio Bureau of Unemployment Compensation, je danes odredil, da se ne izplača brezposelnostne zavarovalnine premoščajoči \$2,800,000.

Thomas J. Price, posebni reprezentant distrikta št. 6, United Mine Workers of America, je silno kritiziral ta postopek.

Pressman je dejal, da ne vidi nobenega vzroka, zakaj bi dal Narodni delavski odbor voditeljem federacije priliko "sklepanja za zaprtimi vrati, da se tako izognemo kaznim svojega izdajstva."

Federacijo so zastopali na konferenci Joseph A. Padway, njen glavni svetovalec, John P. Frey in dva člana Padwayjevega legalnega štaba.

"Premogarji niso brezposelnii po svoji lastni krivdi in so po zakonu upravičeni do podprtosti zoper brezposelnost," je izjavil Price.

Pred zavzetom države Ohio delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Pod zakonom države Ohio

delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primorani plačevati brezposelnostne zavarovalnine, ako je delavski zastoj označen za stavko.

Delodajalcii niso primor

Zanimive vesti iz stare domovine

Z najdenim člonom je utoril Renke. — Renke so vasica v najočej predelu zasavske soške, nedaleč od postaje Sava pri Litiji. Lani si je posestnik Jože Feštanj postavil še kakih korakov niže od Renk skrovano zidano hišico, kjer samu im kmetuje s številno družino. Feštajnovi otroci love večkrat na bregu les pa tudi kaj drugega, kar privleče reka Sava s seboj. 13-letni Feštajnov sinček je opazil sredi toka ličen čolnič. Seveda ga je Jaka s pomoko svojih bratov obdržal na kavljivu in so sandolin potegnili na suho. Čolnič jim je bil v veselje. Da pa bo prav ta čolnič krv smrtno nesreče, pač nihče ni slušal.

Ko je bil Jaka spet pri vodi, je opazil, da prihajajo niz dol reki Savi nekateri splavi, ki vorijo jamski les v Trbovlje. Jaka se je hotel pred znanci poslatiti. Skočil je v čolnič in se kar stope hotel prepeljati čez reko. Prav na tem kraju pa reko močno valovi. Jakca je zajel vrtinec. Cohn se je prevrnil in valovju, je zagrnilo mladega vrtinca. Vrtinci so ga potegnili k tem in ga spet dvignili. Obupno je skušal mali Feštanj oprijeti prevrnjene sandolina. To je bila, kakor sklepajo priče nesreče, njegova poguba. Prevrjeni čoln ga je najbrže udaril tako močno po glavi, da se je onesvestil. Splavarji, ki so se ves čas vozili za ponesrečencem, niso mogli dohiteti. Le enkrat samkrot so še opazili, da nesrečni fantiček zakrilil pozruku, potem pa je izginil...

Splavarji in domači so stekli ob bregu v trdnem upanju, da malo ponesrečenec še prišel na suho in bodo tedaj skočili za njim ter ga potegnili iz savskih vrtinčin. Vse pričakovanje pa je bilo zman. Obšli so precejšen obrežja, Jake pa ni bilo več. Poguba mladega Feštajna je na vse globok vtris zbudila sočustovanje z nečredo družino, ki je med splavarji dobro poznana, saj tudi Jože Feštanj večkrat spravles v Zagorje, Trbovlje in Hrastnik. Mladega ponesrečenca niso našli.

Po dolgi suši dež in sneg

Ljubljana, 18. aprila Izredno dolgo je trajalo letos zravnino sončno pomladno vreme, zelo všečno meščanu, toda nečisto kmetu, katerega je dolgotrajno suša navdajala s skrbjo. Nenavadno toplo ozračje je zognalo vse drevje v brstje in odprtijo vseh kulturnih vrtov. K tej slavnosti bo najbrže prišel sam predsednik Zedinjenih držav, ali pa njegov osebni namestnik, kakor se nam poročata, da zamre v tej dvorani tu-

Nekako 24 narodov se pripravlja in veseli tega nad vse pomenljivega praznovanja. Vrtnosi ime "Jugoslavenski kulturni vrt." Vedno pa je vprašanje: kje so pa bratje Hrvati?

To vprašanje je treba rešiti

ponedeljka na torek so že udarile prve deževne kaplje. V višjih legah, kakor na Kumu, se je deževje spremenilo v rahel nalet snega in mnogi višji kraji v ljubljanski okolici in v Zasavju so imeli davi bele cepice. V Ljubljani je sicer ves dan vzdržno rosilo, toda barometri se je pričel spet dvigati, za jezo kmetovalcev in vrtnarjev. Zemlja je povsem presušena, da se tev ne more kliti. Kmetovalci si že vsaj dva dni gostega, toplega dežja. Zaradi dolgotrajne suše je že marsikod primanjkovalo pitne vode.

Marsikato leto ozeleni pri nas priroda najbolj šele ob sv. Juriju, ki bo prijezdil v deželo šele čez nekaj dni. Toda letos smo že v začetku aprila lahko prinašali z izletov prvo zelenje in cvetje, v kolikor je pač potrebno, da s prvimi znanicami prebujoče se prirode vnašamo v zatohla mestna stanovanja pomlad. Letos nas je ukanila tudi kukavica. Kakor pravijo naši lovci, jo navadno čujejo prvič v letu še 16. aprila, letos pa je zakukala že na veliko soboto. Tako zgodnjega kukanja že dolgo ne beležijo zapiski najskrbnejših opazovalcev prirode.

Urednikova pošta

Apel na Hrvate

Zdi se mi, da je prišel čas, v katerem je potrebno narediti še en apel na vas, bratje Hrvati, da se zavzamete za del, ki čaka na vas in ki je določen za vaše imé v Jugoslavenskem kulturnem vrtu.

Ta apel je bil že večkrat ponovljen, toda se je oporekal temu, češ, da se v domovini ne morejo sporazumeti. To bi sicer ne smelo imeti nobenih vzrokov za edinstvo Jugoslovjanov v Ameriki. Vendar pa smo Slovenci in Srbi razumeli stvar in nismo nadlegovali več, razen kolikor je bila naša narodna in uradna dolžnost.

Toda kakor beremo, se je v domovini vprašanje edinstva med brati Hrvati in Srbi doseglo. Iz tega bi bilo sklepati, da je prišel čas, da se tudi tukaj doseže sporazum med nami, da se Hrvati zavzamejo vsaj za centralni spomenik v kulturnem vrtu.

Da se zdaj s tem oglašam, da je napotilo dejstvo, ker se vse narodi pripravljajo z največjo skrbjo za velikansko mednarodno proslavo, za slavnost, ki je dolgotrajno vseh kulturnih vrtov. Upam, da ne. Zamrla je dramatika, a trdno upam, da ne dopustite, da zamre v tej dvorani tu-

ENAKOPRAVNOST

predno bodo kulturni vrtovi u in to sedaj, ko je že zadnji čas, radno odprtji od vlade Zedinjenih držav.

Nikjer ne vidim kakega zadržka ali ovire. Kot narod ste velika moč po številu in zavednosti. Kar je potreba je le vaša dobra volja in volja voditeljev.

Narod je pripravljen. Apel na Mr. Daniel Stakicha, na Mr. Joseph Erdeljca, na Mr. Marian Mihaljevicha in še na vse druge, ki ste voditelji društev, moških in ženskih, in naših ustanov.

Dvignite se kot en mož! Prostor v vrtu zahteva, da se tam postavi še tretji spomenik v krogu. To lahko še do časa u-

radne odprtje doseže. Mogoče vašo slavnost priključite dnevu otvoritve vseh kulturnih vrtov. Sličite odbore in se kmalu posvetujte, dokler je še čas.

Ta apel sem napisal v imenu organizacije kulturnega vrtov, kamor spadamo Slovenci Hrvati in Srbi.

Anton Grdina, predsednik

Mladinski pevski zbor "Kanarčki"

V petek večer, dne 12. maja priredi Mladinski pevski zbor "Kanarčki" "ribjo večerjo," do-

mäčo zabavo in ples v Slovenski delavski dvorani na Prince Avenue. Da se omogoči vsem prijateljem, starišem in simpatičarjem "Kanarčkov" posej, je vstopnina za vse skupaj, vključevši okusne ribje večerje, samo 25c. Upati je, da napolnijo dvorano oni, ki cenijo navdušenje "Kanarčkov" za lepo slovensko pesem in to v polni zavesti, da ste ponosni nanje.

Še enkrat prijazno vabim vse ljubitelje slovenske pesmi in

prijatelje mladine od vseh bližnjih naselbin, da posetijo za-

bavni večer "Kanarčkov" v petek, dne 12. maja ob 7:30 uri

v Slovenski delavski dvorani

na Prince Avenue, kjer

boste lahko za 25c imeli okusno

ribjo večerjo, lahko plesali in

se zabavali do pozne ure. Na ve-

selo svodenje.

di slovenska pesem.

Lahko je ponosna cela "Ju- trovska" naselbina na "Kanarčke," poznani so kot eden izmed najboljših mladinskih zborov in deležni so bili priznanja že od večjih strani za njih lepo petje. Zakaj ne bi enkrat prejeli priznanje naselbine, tega ne morem razumeti. Vsake pri-

dje, meso, zelenjava in drugo, ki se rado posuši, se pa shrani v spodnjem delu, kjer je vedno pravilna mokrota, da se živež lahko shrani ne da bi se posušil.

Oglejte si modele Frigidaire

ledenice pri Norwood Appliance

and Furniture, 6104 St. Clair

Ave. in 819 East 185 St.

di slovenska pesem.

Lahko je ponosna cela "Ju-

trovska" naselbina na "Kanarčke," poznani so kot eden izmed najboljših mladinskih zborov in deležni so bili priznanja že od večjih strani za njih lepo petje. Zakaj ne bi enkrat prejeli priznanje naselbine, tega ne morem razumeti. Vsake pri-

dje, meso, zelenjava in drugo, ki se rado posuši, se pa shrani v spodnjem delu, kjer je vedno pravilna mokrota, da se živež lahko shrani ne da bi se posušil.

Oglejte si modele Frigidaire

ledenice pri Norwood Appliance

and Furniture, 6104 St. Clair

Ave. in 819 East 185 St.

di slovenska pesem.

Lahko je ponosna cela "Ju-

trovska" naselbina na "Kanarčke," poznani so kot eden izmed najboljših mladinskih zborov in deležni so bili priznanja že od večjih strani za njih lepo petje. Zakaj ne bi enkrat prejeli priznanje naselbine, tega ne morem razumeti. Vsake pri-

dje, meso, zelenjava in drugo, ki se rado posuši, se pa shrani v spodnjem delu, kjer je vedno pravilna mokrota, da se živež lahko shrani ne da bi se posušil.

Oglejte si modele Frigidaire

ledenice pri Norwood Appliance

and Furniture, 6104 St. Clair

Ave. in 819 East 185 St.

di slovenska pesem.

Lahko je ponosna cela "Ju-

trovska" naselbina na "Kanarčke," poznani so kot eden izmed najboljših mladinskih zborov in deležni so bili priznanja že od večjih strani za njih lepo petje. Zakaj ne bi enkrat prejeli priznanje naselbine, tega ne morem razumeti. Vsake pri-

dje, meso, zelenjava in drugo, ki se rado posuši, se pa shrani v spodnjem delu, kjer je vedno pravilna mokrota, da se živež lahko shrani ne da bi se posušil.

Oglejte si modele Frigidaire

ledenice pri Norwood Appliance

and Furniture, 6104 St. Clair

Ave. in 819 East 185 St.

di slovenska pesem.

Lahko je ponosna cela "Ju-

trovska" naselbina na "Kanarčke," poznani so kot eden izmed najboljših mladinskih zborov in deležni so bili priznanja že od večjih strani za njih lepo petje. Zakaj ne bi enkrat prejeli priznanje naselbine, tega ne morem razumeti. Vsake pri-

dje, meso, zelenjava in drugo, ki se rado posuši, se pa shrani v spodnjem delu, kjer je vedno pravilna mokrota, da se živež lahko shrani ne da bi se posušil.

Oglejte si modele Frigidaire

ledenice pri Norwood Appliance

and Furniture, 6104 St. Clair

Ave. in 819 East 185 St.

di slovenska pesem.

Lahko je ponosna cela "Ju-

trovska" naselbina na "Kanarčke," poznani so kot eden izmed najboljših mladinskih zborov in deležni so bili priznanja že od večjih strani za njih lepo petje. Zakaj ne bi enkrat prejeli priznanje naselbine, tega ne morem razumeti. Vsake pri-

dje, meso, zelenjava in drugo, ki se rado posuši, se pa shrani v spodnjem delu, kjer je vedno pravilna mokrota, da se živež lahko shrani ne da bi se posušil.

Oglejte si modele Frigidaire

ledenice pri Norwood Appliance

and Furniture, 6104 St. Clair

Ave. in 819 East 185 St.

di slovenska pesem.

Lahko je ponosna cela "Ju-

trovska" naselbina na "Kanarčke," poznani so kot eden izmed najboljših mladinskih zborov in deležni so bili priznanja že od večjih strani za njih lepo petje. Zakaj ne bi enkrat prejeli priznanje naselbine, tega ne morem razumeti. Vsake pri-

dje, meso, zelenjava in drugo, ki se rado posuši, se pa shrani v spodnjem delu, kjer je vedno pravilna mokrota, da se živež lahko shrani ne da bi se posušil.

Oglejte si modele Frigidaire

ledenice pri Norwood Appliance

and Furniture, 6104 St. Clair

Ave. in 819 East 185 St.

di slovenska pesem.

Lahko je ponosna cela "Ju-

trovska" naselbina na "Kanarčke," poznani so kot eden izmed najboljših mladinskih zborov in deležni so bili priznanja že od večjih strani za njih lepo petje. Zakaj ne bi enkrat prejeli priznanje naselbine, tega ne morem razumeti. Vsake pri-

dje, meso, zelenjava in drugo, ki se rado posuši, se pa shrani v spodnjem delu, kjer je vedno pravilna mokrota, da se živež lahko shrani ne da bi se posušil.

Oglejte si modele Frigidaire

ledenice pri Norwood Appliance

and Furniture, 6104 St. Clair

Ave. in 819 East 185 St.

di slovenska pesem.

Lahko je ponosna cela "Ju-

trovska" naselbina na "Kanarčke," poznani so kot eden izmed najboljših mladinskih zborov in deležni so bili priznanja že od večjih strani za njih lepo petje. Zakaj ne bi enkrat prejeli priznanje naselbine, t

FR. REMEC

12

KRALJ MATJAŽ

ZGODOVINSKA POVEST

Sele ko je jutranje solnce pogrešala, ker se je s svojim mošjalo na njegovo posteljo, se je žem le slabu razumela, otrok pa Erazem prebudil. Cutil je, da si je že v eni noči znatno opomogel. Na mestu svoje stare obabljene oblike je našel na stolu novo gospoško obliko. Opravil se je v nagnici, potem pa hitel na vrt, da se naužije svežega jesenskega zraka.

Nekaj veselega je ležalo na njegovem obrazu, kakor da je zadobil zopet zaupanje do samega sebe in Anka je kar zavrsnila presenečenja, ko je zaledala mladega moža, cigar globoke oči so jo tako presečno pozdravljale in cigar bledi obraz so obrobili dolgi temni kodri. Kar ni več se ji ni zdel kot mučenik, ki je za resnico moral trpeti v ježi in se skrivati po brlogih, nego kot mlad gospod in ljub tovarš. Velik respekt, ki ga je imela pred njim, je izginil naenkrat. In že veselo deklo začelo trgati listje z grmičevja in z njim obmetavati svojega novega znanca.

Pozimi se bodeva pa kepača, kaj ne, je vzkliknila in obsula Erazma z listjem in cvetlicami, da je bil kakor ovenčan. Smejaje se je skočila na drugo stran in zopet ponovila svojo šalo.

Zdaj pa je tudi Erazma minila resnost in začel je trgati listje ter je lučati na Anko in se žijo poditi po vrtu in lovitvi, kakor je delal nekdaj kot otrok pri svoji teti. Vriskanje in žvrgolenje je privabilo sodnika na okno. Stari gospod se kar ni mogel nagledati prizora, ki ga je videl in obšlo ga je zadovoljstvo, da si je Erazem vželic vsem bridkim izkušnjam ohranil mladensko živahnost in veselje nad nedolžnimi zabavami.

A še dvoje drugih oči je sledilo prizoru na vrtu. Oskrbnikova soproga, ki je bila že na vse zgodaj zaznala, da ima sodnik gosta, je slonela ob svojem oknu, skrita za cvetlicami, in pazljivo motrila, kar se je godilo na vrtu. Gospa Angela ni bila ved v cvetu let, a tolažila se je, da jesen dostikrat ni nič manj lepa kot spomlad in da ima toliko mikavnosti in razkošja, da se jim le malokdo ubrani.

Mladi mož, ki se je tako brezkrno in srečno podil po vrtu s sodnikovo, hčerko in se ž njo igral kot kaki nedorasel mladenc, jo je zanimal, kakor že dolgo noben moški. Gospa Angela je bila iz mesta doma, in je na samotnem gradu mestnih zabav v razveseljevanju toliko bolj po-

ji je prisegel, da se nikdar več ne bo igral z nikomer drugim, kakor s svojo rešiteljico.

VIII.

Pred cerkvijo v Polhovem gradu je bila zbrana velika množica. Bila je nedelja in ljudje so čakali maše ali dasi so čakali žid od ranega jutra, ni bilo župnika. Hodili so trkat na vrata župnikove hiše, a tudi tam jim niso odprli.

Nevolja med ljudstvom je bila velika. Zlasti ženske so se jeli in svoji togoti pogrevale vse, kar so vedele slabega o svojem župniku. In tega je bilo mnogo. Župnik je imel s svojo gospodinjo več otrok, pa vzhicu temu prav rad zalezoval druge ženske. Župnik je imel tudi svojo gostilno in je tam popival vsako noč. Kmetom je dajal piščače na upanje kolikor so hoteли, jih je z brezsramnimi pripovedkami zabaval, na jesen pa je zahteval toliko plačila, da ljudem niti za živež ni ostajalo.

Zupnikova gospodinja pa je strahovala in preganjala vsakega, kdor se ji ni klanjal.

Gotovo je župnik zopet takoj pisan, da še maševati ne more, so ugibali moški. Saj drugače bi gotovo ne bil izostal, ko je napovedoval darovanje za sv. cetero.

V farovžu so se nocoj stekli, je pripovedovala neka ženska. Pozno ponoc sem slišala silno vpitje in razsajanje, otroci pa so civili takor da jih hoče kdo na meh odreti.

V gradu so kmalu izvedeli, kaj da se godi pred cerkvijo in vsi se napotili v vas, da si ogledajo ta prizor. Razburjenost ljudstva je bila že velika. Kmetje so se dogovarjali, da pojedajo v župnišče in da svojega dušnega pastirja siloma priženo pred altar; drugi so razbijali po cerkevih vratih in predlagali, naj se cerkev siloma odpri.

Ko je sodnik Strniša pregledal položaj, je šel sam v župnišče in po dolgem trkanju dosegel, da so mu odprli. Župnik je bil res takoj pisan, da je brez zavesti ležal na svoji postelji. Sprl se je bil s svojo gospodinjo, se ž njo pretepal, potem pa je toliko časa popival, da ga je vino omamillo in podrlo.

Sodnik je vzel ključ od cerkevih vrat, češ, naj ljudje, če že ni maše, vsaj v cerkvi opravijo svojo molitev, in je cerkev odklenil. Ljudje so se kar vsuli v cerkev in tudi grajska gospoda jima je sledila, največ iz radovednosti, kaj se zgodi, sodnik pa tudi zaradi tega, da prepreči vsako nespodobnost.

Na molitev pa ni nihče misil. Ljudje so se le še bolj jezili, da ni maše, kajti vajeni so je bili tako, da je niso mogli pogrešati. Glasno govoreč so dali duška svojim mislim in čustvom in šumelo je v cerkvi, kakor na semenu.

— Kaj ne, gospod Erazem, prihodnji se bode igrali samo z meno, in pogledala ga je tako toplo, da bi ji bil Erazem najraje poljubil roke, in slovesno — poslušajte me!

Mogočno je zaoril ta glas po cerkvi in vsi pogledi so se v trenotku obrnili na prižnico in vse je utihnilo iz radovednosti ali iz začudenja. Erazem se je le nago ozrl po cerkvi, pogledal je gori, kjer je sedela sodnikova Anka, potem pa začel mirno in pogumno govoriti:

— Bratje in sestre v Kristusu! Videl sem in slišal sem, kako ste nevoljni in srditi, da se danes ne izvrši tisto cerkveno opravilo, ki je imenujete sveto mašo. Naučili so vas in vtepli vam mnenje, da mašna daritev koristi ne le duhovniku, ki jo opravlja, marveč tudi vsem tistim, ki se je udeleže, celo tistim, ki niso prisotni ali nanjovsaj mislio, in tistim, ki jo dajo po duhovniku opraviti. Učili so vas, da je mašna daritev korista ne le za telesno srečo in blagor, temveč tudi za odpuščanje grehov živilih ljudi in za odrešenje duš iz vse. Tako so vas naučili. Jaz pa vam pravim, bratje in sestre v Kristusu, da to ni resnično in nič vam ni treba jesti se, da je vaš dušni pastir pozabil na današnjo mašo.

Ko je naš Zveličar postavil sveto večerjo, ni postavil maše in ni postavil mašne daritve. Tisti večer, ko je Jezus Kristus postavil sv. obhajilo, ni daroval svojega telesa v svoje krvi, temveč je le ukazal jesti in piti kruh in vino. Šele drugi dan, na Veliki petek, je svoje rešenje telo daroval za naše grehe na križu in tam prelil svojo rešnjo kri. Kristus naj je enkrat za vselej dobil večno odrešenje in s to edino daritvijo za vekomaj storil popolne vse tiste, ki vanj verujejo. Kristus pri postavljanju svete večerje tudi ni ukazal, da naj kdo je njegovo telo in pije njegovo kri za se in za druge, temveč je ukazal, naj vsakdo sam za se oboje uživa. Kdo ima pravico preminkati ukaze Kristusove? Te pravice nima ne papež in kak drug duhovnik. In vendar si vaš župnik lasti pravico, da za vas opravlja daritev. Jezus Kristus je opravil spravno daritev na križu, vaš duhovnik pa pravi, da Kristusova daritev ne zadostuje, da bi se ž njo pridobil odpuščanje grehov, nego da mora on to daritev božjega. Sina spolniti z mašo.

Ali se vam ne zdi, da je to žaljenje našega Zveličarja? Kristus nam je v svojem testamentu vzel kruh in, zahtevali se, ga prelomil in rekli: Vzemite in jezte, to je moje telo; kakor je tudi kielh vzel, se zahvalil in jim dal rekoč: pijte iz njega vse, to je moja kri, ta-

tu z jasnim besedami razodel svojo voljo. In če se človeški testament, ako je oblastveno priznan, ne sme ovreči in mu ne sme nihče kaj pridejati, kako se morejo umrljivi ljudje predzniti, da spreminjajo čiste besede testamenta, ki ga je napravil Sin božji? Kristus je večna modrost in resnica in zato se moramo držati samo tega, kar je na učil, ne pa tega, kar uče sedanji duhovniki. Kristus ni ustanovil mašne daritve in zato mašna ni božja naprava, nego človeška naprava, toliko bolj, ker je spravno daritev že izvršil Jezus Kristus na križu in je nepotrebno, da bi to daritev še popolnjeval kak grešen človek. Kristus je postavil v oni noči, ko je imel iti v smrt, samo sv. večerjo. Ukazal je jesti kruh in piti vino. A kaj se godi dandas? Preprostim kristjanom se daje le polovicu sv. večerje, namreč kruh, blagoslovjenega vina in kuhinu pa se jem ne da. — Kristus ni postavil dvojne večerje, eno za apostelje in za cerkvene služabnike, drugo pa za preproste kristjane.

Ne, Kristus je postavil eno in isto obhajilo za vse kristjane brez razločka, da uživamo v kruhu njegovo telo in da pijemo v vinu njegovo kri, katero je za nas vse prelil. Kristus ni le kruha blagoslovil in rekel svojim učencem: Jejte, to je moje telo, temveč blagoslovil je tudi kielh in dejal: pijte vse iz njega, to je moja kri, kar so učenci tudi storili. In sv. Pavel nikakor ne pripušča, da bi samo duhovniki pili iz keliha, drugi kristjani pa ne, ter je pisal vse občini in vsem kristjanom v Korintu, da morajo, kakor se udeleže Kristusove večerje, nele blagoslovjeni kruh jesti, temveč tudi piti iz keliha in pristavljati, da je ta nauk prejel od samega Kristusa. Krivo je torej, kar vas uči vaš duhovnik glede maše, in krivo, da vam daje le polovicu Kristusove večerje. Krivo je tudi, da se tista polovicu sv. večerje, namreč blagoslovjeni kruh, zapira in ob določenih dneh v veliko svečanostjo okoli nosi in od ljudi moli. Kakor je Kristus vzel kruh in, zahvalivši se, ga prelomil in rekli: Vzemite in jezte, to je moje telo; kakor je tudi kielh vzel, se zahvalil in jim dal rekoč: pijte iz njega vse, to je moja kri, ta-

ko moramo delati tudi mi in nič drugače. Sveti večerje ne sme nič deliti ali polovičiti, tudi ne pred njo na kolena padati in jo ogled nositi, temveč po Kristusovem zgledu kruh lomiti in kelih blagoslovljati, jesti in pititi. Kakor v starem testemu niso smeli ničesar od velikonocnega jagnjeta ohraniti do dneva, tako ne smemo mi od svete večerje nečesar ohraniti, da bi jo okoli nosili in molili, ker to nasprotuje Kristusovemu načelu. Kar se ne njema s Kristusovimi besedami, je vse krivo in naj to uči tudi tudi papeževi. Iz božje cerkve se mora to vse odstraniti in ohraniti le to, kar je Kristus sam zapovedal in postavil, saj le s tem bomo Kristusu pokorni, le tisti pa njegovove ovčice, ki poslušajo njegov glas in ne gredo za tujece, ki ni pastir, temveč le najemnik. To, bratje in sestre, sem vam povestil, da spoznate zmote, katerih vas uči vaš duhovnik, da spo-

zname čisti nauk Izveličarja in da spoznate, zakaj vam ni treba žal biti, da danes ni bilo mogoče. Gospod bodi z vami na vaših potih."

Dalje prihodnjič

Calumet, Mich. — Dne 27. aprila se je tu vršila izredna in zadnja konvencija Slovensko-hrvatske zveze, ki je trajala en dan. Na dnevnem redu je bila le ratifikacija združitvene pogodbe s Hrvatsko bratsko zajednico, s katero se je ta organizacija združila po 36 letih svojega obstoja. Na konvenciji so bili navzoči tudi trije gl. odborniki HBZ. Ob svojem koncu je SHZ imelo okrog tisoč članov in približno \$300,000 premoženja.

Ely, Minn. — Zadnje dni je tu umrla Neža Glavan, starca 56 let, in rojena v Škrlu pri Igri nad Ljubljano. V Ameriki je bila 18 let in tu zapušča dva sinova in dve hčeri.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tužnega srca naznanjam žalostno vest o smrti in pokopu našega dragega in ljubljenega sina oziroma brata

Josepha Kunčiča

ki je preminil po daljši pa mučni bolezni 16. aprila in bil pokopan 19. aprila v starosti 36 let. Bil je še samski in priljubljen vsem, ki so ga poznali. Smrt nam dragega in priljubljenega sina in brata nam je prizadela globoko žalost. Poln veselja in življenja je moral oditi od nas, ki smo ga tako ljubili in ki je tudi on nas tako ljubil.

Ker so naši znanci in prijatelji v tem času bridke žalosti izkazovali njemu in nam toliko sočutja in ljubezni, ko je njegovo truplo počivalo na mrtvaškem odru, se čutimo dolžne, da se vsem iskreno zahvalimo. Zahvalujemo se najprej onim, ki so nepozabnemu ranjekemu v bolezni izkazovali prijateljsko ljubezen in ga obiskovali na bolniški postelji, tako če duhovčina fare sv. Jeronima, kjer se je tudi vršil pogreb, kakor Rev. Julius Slapšaku, ki ga je obiskal in imel tudi pri njegovem pogrebu ganjiv gorov.

Prav tako se zahvaljujemo pogrebcem, njegovim in našim dobrim prijateljem, ki so nosili krsto in sicer: Rufes Helwig, Louis Vintar, Bill Ellis, Melvin Azman, Jos. Kmet Jr., Alfred Kvisinsky.

Zahvaljujemo se tudi Rev. Walstu iz Olmstead Falls za obiske in prijazno tolažilno prijateljstvo.

Zahvaljujemo se vsem darovalcem za sv. maše: Mr. in Mrs. Janz, Mr. in Mrs. Sallach, Mr. in Mrs. Stimac, Mr. in Mrs. Joseph Košmerl, Mr. in Mrs. Frank Blaznik, Mrs. Marie Henikman, Mr. in Mrs. W. M. Ellis, Mr. John Kajdich, Mrs. Winifred and Walsh family, Milka Pajk, družini Kolenc, Mr. in Mrs. Anton Artel, Mr. in Mrs. John Vinter, Mr. in Mrs. Podboj, Mr. in Mrs. Lowry, Mr. in Mrs. R. W. Helwig, Mrs. Dezman iz Glass Ave.

Dalje se iskreno zahvaljujemo za podarjene krasne šopke in vence sledečim: Ed. Walsh, Mr. in Mrs. Earl White, Mr. in Mrs. Joe Kuhar, Waterloo Rd., Mr. in Mrs. John Ažman, Mrs. Jack Grdina in družina, Mr. in Mrs. Joe Perme, Mr. in Mrs. Joe Kovač, Euclid Eagles 2221, Mr. in Mrs. J. A. Ward, Mr. Anton Dolgan, družina Anton Grdina, družina Lampe, družina Zupanc, Mr. John Poljak, Donna Kuncik, družina John Drenik, Mr. Harry B. Patterson, družina Kmet, Double Eagle Bottling Co., The Wooden of the World, Garfield Camp, Mr. in Mrs. A. Ažman, družina Tonejc, 6600 Bliss Ave.

Zahvaljujemo se za podarjene avtomobile sledečim: Frank Race Sr., A. Dolgan, Chas. Lampe, Walter Lampe, Joseph Kmet, Martin Lakor, Frank Ažman, Michael Lowry, J. Rožanc, Anton Baraga, Joseph Justin, Earl White, Mrs. T. J. Maloney, William Ellis, Frank Blaznik, A. Gubane in Mr. Wrsik.

Zahvaljujemo se pogrebnikom A. Grdinu in Sinovi za vsestransko popolno odpremo pogrebe. Tako tudi vsem, ki so ga prišli pokropiti na dom in so nam v teh dneh velike žalosti stali ob strani s tolažilnimi besedami in nam izkazali vsestransko pomoč in prijateljstvo. V hvalenosti za vse usluge vam bomo ostali za vedno hvaleni.

Ti pa, nepozabni naš sin in brat, počivaj v miru in večnem življenju in večna luč naj Ti sveti. Ostal boš za vedno na naših srcah, ki so Te tako iskreno ljubili.

Zaluboči ostali:

Joseph in Gertrude Kunčič, starši
Marija Kennedy, Alojzija, Matilda Noel, sestre
Louis in William, brata

Cleveland, Ohio, 10. maja 1939.

Knjige:-

Da preženemo dolgčas se največkrat zatečemo k čitanju knjig. Naslednje knjige imamo še v zalogni:

LUCIFER — TARZAN, SIN OPICE —
TARZAN IN SVET

Te knjige razprodajamo dokler so v zalogni, po 10c vsako. Pošiljamo tudi po pošti. Za poštino je pridejati 10c za vsako knjigo. Pošljete lahko znamke za naročilo.

Poslužite se te izredne prilike in pišite po knjige dokler se še v zalogni.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue.—Cleveland, Ohio

(3) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravicijo osebo do treh malih krožnikov za sadje. Zamenjajte lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME _____

Naslov _____

Mesto _____

Licno delo